

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 13. marca 2018*

„Pritožba – Fitofarmacevtska sredstva – Izvedbena uredba (EU) 2015/408 – Dajanje fitofarmacevtskih sredstev v promet in priprava seznama kandidatov za zamenjavo – Vključitev aktivne snovi ‚bakrove spojine‘ na ta seznam – Ničnostna tožba – Dopustnost – Člen 263, četrti odstavek, PDEU – Predpis, ki ne potrebuje izvedbenih ukrepov – Oseba, na katero se akt posamično nanaša“

V zadevi C-384/16 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 11. julija 2016,

European Union Copper Task Force s sedežem v Essexu (Združeno kraljestvo), ki ga zastopajo C. Fernández Vicién, C. Vila Gisbert, I. Moreno-Tapia Rivas in M. Miserendino, odvetniki,

pritožnik,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata A. Lewis in P. Ondrušek, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, A. Tizzano, podpredsednik, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, A. Rosas, C. G. Fernlund in C. Vajda, predsedniki senatov, C. Toader, sodnica, M. Safjan, D. Šváby, sodnika, M. Berger, A. Prechal, sodnici, E. Jarašiūnas in E. Regan (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 6. junija 2017,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. septembra 2017

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

- 1 Pritožnik, združenje European Union Copper Task Force, s pritožbo predlaga razveljavitev sklepa Splošnega sodišča Evropske unije z dne 27. aprila 2016, European Union Copper Task Force/Komisija (T-310/15, neobjavljen, EU:T:2016:265, v nadaljevanju: izpodbijani sklep), s katerim je Splošno sodišče kot nedopustno zavrglo njegovo tožbo za razglasitev delne ničnosti Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/408 z dne 11. marca 2015 o izvajanju člena 80(7) Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in pripravi seznama kandidatke za zamenjavo (UL 2015, L 67, str. 18, v nadaljevanju: sporna uredba).

Pravni okvir

Direktiva 91/414

- 2 Direktiva Sveta z dne 15. julija 1991 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (91/414/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 11, str. 332), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2011/34/EU z dne 8. marca 2011 (UL 2011, L 62, str. 27) (v nadaljevanju: Direktiva 91/414), je v Prilogi I določala seznam aktivnih snovi, registriranih za uporabo v fitofarmacevtskih sredstvih.
- 3 V skladu s členom 1 Direktive Komisije 2009/37/ES z dne 23. aprila 2009 o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS zaradi vključitve klormekvata, bakrovih spojin, propakvizafopa, kvizalofopa-P, teflubenzurona in zeta-cipermetrina kot aktivnih snovi (UL 2009, L 104, str. 23) in Prilogo k tej direktivi je bil seznam v Prilogi I k Direktivi 91/414 spremenjen tako, da so bile nanj med drugim uvrščene bakrove spojine.

Uredba (ES) št. 1107/2009

- 4 Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL 2009, L 309, str. 1) v členu 14, naslovljenem „Obnovitev odobritve“, ki je v pododdelku 3 te uredbe, naslovljenem „Obnovitev in pregled“, oddelka 1 navedene uredbe, naslovljenega „Aktivne snovi“, v poglavju II iste uredbe, naslovljenem „Aktivne snovi, varovala, sinergisti in dodatki“, določa:

„1. Na podlagi zahtevka se odobritev aktivne snovi obnovi, kadar se ugotovi, da so izpolnjena merila za odobritev iz člena 4.

[...]

2. Obnovitev odobritve velja največ petnajst let. [...]“

- 5 Člen 20, naslovljen „Uredba o obnovitvi“, iz navedenega pododdelka 3 Uredbe št. 1107/2009 določa:

„1. Uredba se sprejme v skladu z regulativnim postopkom iz člena 79(3), če:

(a) se odobritev aktivne snovi obnovi, kadar je to primerno, pod pogoji in omejitvami; ali

(b) se odobritev aktivne snovi ne obnovi.

[...]“

- 6 Člen 24, naslovljen „Kandidatke za zamenjavo“, ki je v pododdelku 4, naslovljenem „Odstopanja“, oddelka 1 poglavja II Uredbe št. 1107/2009, določa:

„1. [...] Z odstopanjem od člena 14(2) se odobritev lahko obnovi enkrat ali večkrat za obdobja, ki ne presegajo sedem let.

2. Brez poseganja v odstavek 1 se uporabljajo členi 4 do 21. Kandidatke za zamenjavo se navedejo ločeno v uredbi iz člena 13(4).“

- 7 Člen 41, naslovljen „Registracija“, ki je v pododdelku 3, naslovljenem „Vzajemno priznavanje registracij“, oddelka 1, naslovljenega „Registracija“, poglavja III te uredbe, naslovljenega „Fitofarmacevtska sredstva“, določa:

„1. Država članica, ki ji je predložena vloga v skladu s členom 40, po preučitvi vloge in spremne dokumentacije iz člena 42(1), če je to glede na okoliščine na njenem ozemlju potrebno, registrira zadevno fitofarmacevtsko sredstvo pod enakimi pogoji kot država članica, ki je preučila vlogo, razen če se uporablja člen 36(3).

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko država članica registrira fitofarmacevtsko sredstvo, če:

[...]

(b) vsebuje snov, ki je kandidatka za zamenjavo;

[...]“

- 8 Člen 50, naslovljen „Primerjalna ocena fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo kandidatke za zamenjavo“, ki je v pododdelku 5, naslovljenem „Posebni primeri“, oddelka 1 poglavja III navedene uredbe, določa:

„1. Primerjalno oceno izvedejo države članice, kadar ocenjujejo vlogo za registracijo fitofarmacevtskega sredstva, ki vsebuje aktivno snov, odobreno kot kandidatno snov za zamenjavo. Države članice ne registrirajo fitofarmacevtskega sredstva, ki vsebuje kandidatno snov za zamenjavo, ali omejijo njegovo uporabo pri zadevnih kulturnih rastlinah, če primerjalna ocena, ki preuči tveganja in koristi, kot je določeno v Prilogi IV, pokaže, da:

[...]

4. Za fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo kandidatno snov za zamenjavo, države članice redno izvajajo primerjalno oceno, določeno v odstavku 1, najpozneje ob podaljšanju ali spremembi registracije.

Na podlagi rezultatov te primerjalne ocene države članice registracijo potrdijo, prekličejo ali spremenijo.

[...]“

- 9 Člen 80, naslovljen „Prehodni ukrepi“, ki je v poglavju XI te uredbe, naslovljenem „Prehodne in končne določbe“, v odstavku 7 določa:

„Komisija do 14. decembra 2013 pripravi seznam snovi, vključenih v Prilogo I k Direktivi [91/414], ki izpolnjujejo merila, določena v točki 4 Priloge II k tej uredbi, in za katere se uporabljajo določbe člena 50 te uredbe.“

Izvedbeni uredbi

Izvedbena uredba (EU) št. 540/2011

- 10 V skladu z uvodno izjavo 1 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 540/2011 z dne 25. maja 2011 o izvajanju Uredbe št. 1107/2009 glede seznama registriranih aktivnih snovi (UL 2011, L 153, str. 1) in členom 1 te izvedbene uredbe se aktivne snovi iz Priloge I k Direktivi 91/414 štejejo za registrirane v skladu z Uredbo št. 1107/2009.

Izvedbena uredba (EU) 2015/232

- 11 V uvodni izjavi 8 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/232 z dne 13. februarja 2015 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 540/2011 glede pogojev za odobritev aktivne snovi bakrove spojine (UL 2015, L 39, str. 7) je navedeno:

„Potrjeno je, da se aktivna snov bakrove spojine šteje za odobreno v skladu z Uredbo [...] št. 1107/2009. [...]“

Sporna uredba

- 12 Člen 1 sporne uredbe, naslovljen „Kandidatke za zamenjavo“, določa:

„Aktivne snovi iz Priloge I k Direktivi [91/414], ki izpolnjujejo merila iz točke 4 Priloge II k Uredbi [...] št. 1107/2009, so navedene na seznamu iz Priloge k tej uredbi.

[...]“

- 13 Na seznamu v Prilogi k tej uredbi so „bakrove spojine (različice bakrov hidroksid, bakrov oksiklorid, bakrov oksid, bordojska mešanica in trivalentni bakrov sulfat)“.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijani sklep

- 14 Pritožnik, združenje proizvajalcev bakrovih spojin, med katerimi imajo nekateri dovoljenja za dajanje fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo tako snov, v promet, je 5. junija 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil tožbo za razglasitev delne ničnosti sporne uredbe.
- 15 Splošno sodišče je z izpodbijanim sklepom to tožbo zavrglo kot nedopustno, ker pritožnik na eni strani ni mogel uveljavljati lastnega interesa in ker na drugi strani njegovi člani niso imeli procesnega upravičenja. V zvezi z zadnjenavedenim je Splošno sodišče presodilo, prvič, da se sporna uredba na člane pritožnika ne nanaša posamično in, drugič, da je bila ta uredba predpis, za katerega so bili v razmerju do teh članov potrebni izvedbeni ukrepi v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU. Splošno sodišče je zavrnilo tudi trditve pritožnika, v skladu s katerimi naj bi bil v primeru zavrženja njegove tožbe kot nedopustne prikrajšan za učinkovito sodno varstvo.

Predlogi strank

- 16 Pritožnik s pritožbo Sodišču predlaga, naj:

– izpodbijani sklep razveljavi;

- njegovo tožbo za razglasitev ničnosti sporne uredbe razglasi za dopustno;
 - zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in
 - Komisiji naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka.
- 17 Komisija Sodišču predlaga, naj pritožbo zavrne in pritožniku naloži plačilo stroškov.

Pritožba

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 18 Pritožnik s prvim pritožbenim razlogom izpodbija točke od 42 do 44, od 46 do 48, od 50 do 52, 60 in 61 izpodbijanega sklepa ter graja ugotovitev Splošnega sodišča, da sporna uredba potrebuje izvedbene ukrepe v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU.
- 19 Po mnenju pritožnika se je treba za ugotovitev, ali predpis potrebuje izvedbene ukrepe, na eni strani navezati na položaj osebe, ki se sklicuje na pravico do tožbe na podlagi člena 263, četrti odstavek, PDEU, in na drugi na predmet tožbe. V zvezi z drugonavedenim naj bi bilo treba, kadar tožeča stranka predlaga le razglasitev delne ničnosti akta, upoštevati le morebitne izvedbene ukrepe v delu akta, za katerega se predlaga razglasitev ničnosti.
- 20 Kar zadeva na eni strani položaj pritožnika, naj bi bil ta pred Komisijo v postopku za vključitev bakrovih spojin v Prilogo I k Direktivi 91/414 edini zastopnik vseh proizvajalcev bakrovih spojin za uporabo v fitofarmacevtskih sredstvih, ki delujejo v Evropski uniji.
- 21 Pritožnik na drugi strani v zvezi s predmetom tožbe, vložene pri Splošnem sodišču, opozarja, da je predlagal razglasitev ničnosti sporne uredbe v delu, v katerem so bakrove spojine vključene v seznam kandidatnih snovi za zamenjavo, s čimer zanje velja ureditev, ki se uporabi za take snovi in ki je bila uvedena z Uredbo št. 1107/2009. Pritožnik naj bi poleg tega zoper nekatere določbe zadnjenavedene uredbe podal ugovor nezakonitosti.
- 22 Po mnenju pritožnika izpodbijani sklep vsebuje, zlasti v točkah 26, 38 in 39, prekratek opis predmeta navedene tožbe, ki temelji na prav tako omejenem opisu sporne uredbe. Predmet te uredbe naj ne bi bil le ta, da se določi seznam kandidatnih snovi za zamenjavo, temveč tudi ta, da se za te snovi določi uporaba materialnih določb Uredbe št. 1107/2009, kar naj bi pomenilo takojšnjo in neposredno uporabo sporne uredbe, za katero ni potreben noben izvedbeni ukrep. Povedano drugače, ta uredba naj bi imela sama po sebi nedvomno in takoj konkretne učinke na pravni položaj pritožnika in njegovih članov.
- 23 Pritožnik v zvezi s tem poudarja, prvič, da se sicer, kot je razvidno iz točk od 42 do 44 izpodbijanega sklepa, za obnovitev odobritve bakrovih spojin na podlagi Uredbe št. 1107/2009 zahteva, da za to vloži zahtevek in da Komisija izda akt, ki se nanaša na ta zahtevek. Vendar poudarja, da ta akt ne bo izvedbeni ukrep sporne uredbe, temveč člena 14 in naslednjih Uredbe št. 1107/2009, ki urejajo postopek za obnovitev odobritve aktivne snovi.
- 24 Pritožnik poudarja, da navedeni akt ne bo imel nobenega učinka, ki bi lahko dopolnil ali razvil pravni status snovi, ki so kandidatke za zamenjavo, in da ne bo pripomogel k opredelitvi ali natančni določitvi materialnih pravil, ki se zanje uporabijo.

- 25 Pritožnik poudarja tudi, da je učinek sporne uredbe ta, da je za bakrove spojine potrebna odobritev najmanj vsakih sedem let, in ne vsakih petnajst let, kot to velja za aktivne snovi, ki niso kandidatke za zamenjavo. Zato naj bi bile bakrove spojine načeloma dvakrat pogostejše predmet zahtevkov za podaljšanje, kar naj bi zviševalo stroške, povezane z ohranitvijo odobritve bakrovih spojin. Ta učinek naj bi bil neposreden in naj ne bi potreboval nobenega izvedbenega ukrepa Komisije ali držav članic.
- 26 Pritožnik trdi, drugič, da je glede nacionalne registracije fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo bakrove spojine, takojšen učinek sporne uredbe ta, da se za te proizvode in njihovo uporabo zahteva primerjalna ocena iz člena 50 Uredbe št. 1107/2009. V zvezi s tem naj v nasprotju s tem, kar naj bi Splošno sodišče ugotovilo v točki 48 izpodbijanega sklepa, države članice zadevnim podjetjem ne bi nalagale le stroškov, povezanih z izvedbo primerjalne ocene, temveč tudi izvedbo te ocene, saj nacionalni organi zgolj sprejmejo odločitev o zahtevku za podaljšanje registracije zadevnega fitofarmacevtskega sredstva. Pritožnik in njegovi člani naj bi tako morali izpolniti obveznosti, ki izhajajo iz primerjalne ocene, ne glede na končni izid te ocene.
- 27 Splošno sodišče naj s tem, da je v točki 46 izpodbijanega sklepa ugotovilo, da izvedba primerjalne ocene ne vpliva na to, ali države članice dovoljenja za dajanje v promet izdajo ali zavrnejo, podaljšajo, preklicajo ali spremenijo, ne bi upoštevalo dejstva, da je učinek sporne uredbe neodvisen od vsakršne odločitve, ki jo sprejme nacionalni organ. S členom 50(4) Uredbe št. 1107/2009 je namreč državam članicam naložena obveznost, da redno izvajajo primerjalno oceno, in to najpozneje ob podalšanju ali spremembi registracije. Zato naj – da zadevna država članica izvede primerjalno oceno za bakrove spojine – ne bi bila potrebna nobena zahteva za registracijo ali podaljšanje registracije, saj naj bi bila ta ocena neposredna posledica opredelitve teh snovi kot kandidatnih snovi za zamenjavo.
- 28 Tretjič, po mnenju pritožnika glede načela vzajemnega priznavanja fitofarmacevtskih sredstev med državami članicami nujno velja podobna ugotovitev. Zaradi sprejetja sporne uredbe naj namreč vzajemno priznavanje sredstva, ki vsebuje kandidatno snov za zamenjavo, ne bi bilo avtomatično, kot naj bi nasprotno veljalo za vse druge aktivne snovi.
- 29 Četrtrič, enako kot akt Komisije glede obnovitve odobritve bakrovih spojin, naj ukrepi, ki so jih sprejele države članice v zvezi z vlogo za vzajemno priznavanje ali za nacionalno registracijo, ne bi imeli nobenega učinka niti na opredelitev bakrovih spojin kot kandidatnih snovi za zamenjavo niti na ureditev, ki se uporabi za te snovi v skladu z Uredbo št. 1107/2009.
- 30 Pritožnik dodaja, da akti, ki jih bodo države članice sprejele za izvedbo posebnih pravil, ki veljajo za bakrove spojine, enako kot akti, ki jih bo sprejela Komisija, ne bodo ukrepi za izvedbo sporne uredbe, temveč Uredbe št. 1107/2009.
- 31 Komisija predlaga, naj se prvi pritožbeni razlog zavrne.

Presoja Sodišča

- 32 Najprej je treba opozoriti, da je dopustnost tožbe, ki jo fizična ali pravna oseba na podlagi člena 263, četrti odstavek, PDEU vloži zoper akt, ki ni naslovljen nanjo, pogojena s tem, da se ji prizna procesno upravičenje, ki obstaja v dveh primerih. Prvič, tako tožbo je mogoče vložiti, če se ta akt nanjo neposredno in posamično nanaša. Drugič, taka oseba lahko vloži tožbo zoper predpis, ki ne potrebuje izvedbenih ukrepov, če se nanjo neposredno nanaša (glej med drugim sodbo z dne 17. septembra 2015, Mory in drugi/Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, točki 59 in 91).
- 33 Splošno sodišče je v okviru presoje drugega primera, ki je bila opravljena v točkah od 33 do 51 izpodbijanega sklepa, v točkah od 34 do 36 tega sklepa poudarilo, da je sporna uredba predpis v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU, kar med strankama v okviru te pritožbe ni sporno.

- 34 Zato je vprašanje, ki ga je treba preučiti, ali je, kot trdi pritožnik, Splošno sodišče s tem, da je v točkah od 37 do 51 izpodbijanega sklepa ugotovilo, da sporna uredba potrebuje izvedbene ukrepe v razmerju do članov pritožnika, napačno uporabilo pravo.
- 35 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba pojem „ki ne potrebujejo izvedbenih ukrepov“ v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU razlagati glede na cilj te določbe, ki je, kot je razvidno iz zgodovine njenega nastanka, preprečiti, da bi moral posameznik za dostop do sodišča kršiti pravo. Če ima predpis neposredne učinke na pravni položaj fizične ali pravne osebe, ne da bi potreboval izvedbene ukrepe, pa bi bila lahko ta oseba prikrajšana za učinkovito sodno varstvo, če pred sodiščem Unije ne bi imela na voljo pravnega sredstva za izpodbijanje zakonitosti tega predpisa. Ob neobstoju izvedbenih ukrepov bi namreč fizična ali pravna oseba, čeprav bi se zadevni akt neposredno nanašal nanjo, sodni nadzor nad tem aktom dosegla šele po tem, ko bi kršila določbe navedenega akta s sklicevanjem na njihovo nezakonitost v okviru postopkov, začetih zoper njo pred nacionalnimi sodišči (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 36 Če pa predpis potrebuje izvedbene ukrepe, je sodni nadzor nad spoštovanjem pravnega reda Unije zagotovljen ne glede na to, ali navedeni ukrepi izhajajo iz Unije ali iz držav članic. Fizične ali pravne osebe, ki zaradi pogojev za dopustnost iz člena 263, četrti odstavek, PDEU ne morejo pri sodišču Unije neposredno izpodbijati predpisa Unije, so pred tem, da bi se tak akt uporabil proti njim, zaščitene tako, da lahko izpodbijajo izvedbene ukrepe, ki so potrebni za ta akt (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 30 in navedena sodna praksa).
- 37 Če so za izvedbo takega akta pristojne institucije, organi, uradi ali agencije Unije, lahko fizične ali pravne osebe pri sodiščih Unije zoper izvedbene akte vložijo direktno tožbo pod pogoji iz člena 263, četrti odstavek, PDEU in se na podlagi člena 277 PDEU v utemeljitev te tožbe sklicujejo na nezakonitost zadevnega osnovnega akta. Če so za to izvedbo pristojne države članice, se lahko te osebe pred nacionalnimi sodišči sklicujejo na neveljavnost zadevnega osnovnega akta in dosežejo, da ta sodišča na podlagi člena 267 PDEU Sodišču predložijo vprašanja za predhodno odločanje (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 38 Kot je Sodišče že presodilo, se je treba za presojo vprašanja, ali predpis potrebuje izvedbene ukrepe, navezati na položaj osebe, ki se sklicuje na pravico do tožbe na podlagi člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU. Vprašanje, ali zadevni akt potrebuje izvedbene ukrepe v razmerju do drugih posameznikov, torej ni upošteveno (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 39 Poleg tega se je treba v okviru te presoje omejiti izključno na predmet tožbe in če bi tožeča stranka predlagala le razglasitev ničnosti dela akta, je treba glede na okoliščine primera upoštevati le izvedbene ukrepe, ki jih ta del akta morda potrebuje (sodba z dne 10. decembra 2015, Kyocera Mita Europe/Komisija, C-553/14 P, neobjavljena, EU:C:2015:805, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 40 Prav tako vprašanje, ali so ti ukrepi mehanične narave, v zvezi s tem ni upošteveno (sodbi z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točki 41 in 42, ter z dne 10. decembra 2015, Kyocera Mita Europe/Komisija, C-553/14 P, neobjavljena, EU:C:2015:805, točka 46).
- 41 V obravnavanem primeru je treba na prvem mestu kot neutemeljeno zavrniti trditev pritožnika, da naj Splošno sodišče ne bi pravilno upoštevalo predmeta tožbe, ki je bila pri njem vložena, zlasti tega, da je bila s to tožbo predlagana razglasitev ničnosti sporne uredbe v delu, v katerem se za bakrove spojine določa uporaba nekaterih materialnih pravil, določenih z Uredbo št. 1107/2009.

- 42 Iz točk od 38 do 41 izpodbijanega sklepa je namreč razvidno, da je Splošno sodišče, potem ko je opozorilo, da je namen sporne uredbe določitev seznama kandidatnih snovi za zamenjavo, poudarilo, da Uredba št. 1107/2009 določa, da se za te snovi uporabijo posebna pravila, ki odstopajo od tistih, ki se uporabljajo za druge aktivne snovi. Splošno sodišče je v točki 41 izpodbijanega sklepa pojasnilo, da se ta posebna pravila nanašajo, prvič, na odobritev kandidatnih snovi za zamenjavo in obnovitev te odobritve, drugič, na dovoljenja za dajanje fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo take snovi, v promet ter podaljšanje in spremembo teh dovoljenj in, tretjič, na vzajemno priznavanje teh dovoljenj med državami članicami.
- 43 Iz točk od 42 do 51 izpodbijanega sklepa je razvidno tudi, da je Splošno sodišče opravilo podrobno presojo teh posebnih pravil in ugotovilo, da imajo lahko učinke na pravni položaj članov pritožnika le prek aktov, ki jih sprejme Komisija ali države članice.
- 44 Na drugem mestu je treba preučiti trditve pritožnika, s katerimi izpodbija utemeljenost te ugotovitve.
- 45 V zvezi s tem je treba poudariti, da to, da predpis Unije potrebuje izvedbene ukrepe v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU, tako da nekateri pravni učinki navedene uredbe nastanejo šele s temi ukrepi, še ne izključuje, da ima ta uredba na pravni položaj fizične ali pravne osebe druge pravne učinke, ki niso odvisni od sprejetja izvedbenih ukrepov.
- 46 V obravnavanem primeru je treba torej upoštevati tri kategorije posebnih pravil, ki veljajo za bakrove spojine, ki so navedene v točki 42 te sodbe in na katere se pritožnik v pritožbi sklicuje, da bi se presodilo, ali ima sporna uredba, ker je bilo z njo določeno, da ta pravila veljajo za bakrove spojine, učinke na pravni položaj članov pritožnika, ki niso odvisni od nobenega izvedbenega ukrepa.
- 47 Prvič, v zvezi s pravili glede odobritve kandidatnih snovi za zamenjavo in obnovitve te odobritve je treba na eni strani opozoriti, kot je Splošno sodišče poudarilo v točki 42 izpodbijanega sklepa, da je bilo treba za bakrove spojine pridobiti odobritev že pred sprejetjem sporne uredbe. Na drugi strani, kot je navedla Komisija na obravnavi pred Sodiščem, sporna uredba ni vplivala na datum izteka te odobritve.
- 48 Iz tega izhaja – kot je to prav tako ugotovilo Splošno sodišče v točki 42 izpodbijanega sklepa in ne da bi se to izpodbijalo v tej pritožbi – da je v razmerju do članov pritožnika upošteven le postopek za obnovitev odobritve kandidatnih snovi za zamenjavo, kakor je določen v Uredbi št. 1107/2009.
- 49 Kot je razvidno iz točke 42 izpodbijanega sklepa in kot to zatrjuje pritožnik, člen 24(1) Uredbe št. 1107/2009 v zvezi s tem določa, da se lahko odobritev kandidatne snovi za zamenjavo – za razliko od odobritve drugih aktivnih snovi, ki se lahko v skladu s členom 14(2) te uredbe obnovi za največ petnajst let – obnovi za obdobje največ sedmih let. Tako se lahko zaradi vključitve bakrovih spojin na seznam, priložen sporni uredbi, kot kandidatne snovi za zamenjavo obnovitev njene odobritve prizna le za največ sedem let, in ne za najdaljše možno obdobje, kot bi to bilo mogoče, če te snovi ne bi bile vključene na navedeni seznam.
- 50 Vendar pa bodo pravni učinki sporne uredbe v zvezi s trajanjem veljavnosti obnovitve odobritve bakrovih spojin za člane pritožnika nastali šele z izvedbenimi ukrepi.
- 51 Iz določb Uredbe št. 1107/2009, zlasti iz njenega člena 24(2) – kot je Splošno sodišče ugotovilo v točkah 42 in 43 izpodbijanega sklepa ter ne da bi se to izpodbijalo v okviru pritožbe – namreč izhaja, da to, da so bile bakrove spojine s sporno uredbo opredeljene kot kandidatne snovi za zamenjavo, ne vpliva na to, da se uporabi postopek za obnovitev odobritve teh snovi. V tem postopku pa mora Komisija enako kot v postopku za obnovitev odobritve aktivne snovi, ki ni vključena na seznam, priložen sporni uredbi, sprejeti uredbo v skladu s členom 20(1) Uredbe št. 1107/2009.

- 52 Iz tega izhaja, kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 44 izpodbijanega sklepa, da bodo učinki sporne uredbe v zvezi s trajanjem veljavnosti obnovitve odobritve bakrovih spojin za člane pritožnika nastali šele s tem, da bo morda na podlagi člena 20(1) Uredbe št. 1107/2009, na katerega napotuje člen 24(2) te uredbe, sprejeta uredba, s katero bi bila odobritev teh snovi obnovljena za najdaljše možno obdobje sedmih let.
- 53 Tako tudi če je morebitno dodatno breme, naloženo pritožniku in njegovim članom ter povezano s tem, da je treba odobritev bakrovih spojin pogostejše obnoviti, mogoče šteti za učinek sprejetja sporne uredbe, ta učinek ne bo nastal s sprejetjem te uredbe, temveč bo nastal s tem, da bo Komisija po potrebi sprejela uredbo o obnovitvi odobritve teh snovi.
- 54 Splošno sodišče torej s tem, da je v točki 44 izpodbijanega sklepa ugotovilo, da je uredba Komisije o obnovitvi odobritve kandidatne snovi za zamenjavo, kot so bakrove spojine, ukrep za izvajanje sporne uredbe v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU, ni napačno uporabilo prava.
- 55 Drugič, v zvezi s pravili glede dovoljenj za dajanje fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo kandidatne snovi za zamenjavo, v promet ter podaljšanja in spremembe teh dovoljenj je sicer res, kot opozarja pritožnik, da sporna uredba povzroči, da se za fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo bakrove spojine, uporabi postopek s primerjalno oceno, določen v členu 50 Uredbe št. 1107/2009, v okviru katerega se primerjajo tveganja za zdravje ali okolje, povezana z zadevnim fitofarmacevtskim sredstvom, glede na enakovrstna tveganja, povezana z alternativnim sredstvom oziroma z nekemično kontrolno ali preventivno metodo varstva rastlin pred škodljivimi organizmi.
- 56 Vendar pa pritožnik ne more uspešno trditi, da morajo on in njegovi člani izvesti to primerjalno oceno in nositi morebitne stroške v zvezi z izvedbo navedene ocene, da bi dokazali, da je sprejetje sporne uredbe zanje imelo učinke neodvisno od sprejetja izvedbenih ukrepov. Kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 45 izpodbijanega sklepa, iz člena 50(1) in (4) Uredbe št. 1107/2009 namreč izhaja, da morajo primerjalno oceno izvesti države članice.
- 57 Trditev pritožnika, da nacionalni organi nekaterih držav članic zahtevajo, da jim imetniki nacionalnih registracij fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo bakrove spojine, predložijo primerjalno oceno, pa ni nikakor v podporo njegovi tezi, da naj bi imela sporna uredba na pravni položaj njegovih članov učinke, ki niso odvisni od izvedbenih ukrepov. Obveznosti, ki so domnevno naložene navedenim imetnikom, namreč ne bi izhajale iz sporne uredbe, temveč iz odločbe pristojnih nacionalnih organov.
- 58 Kot je poleg tega Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 46 izpodbijanega sklepa in ne da bi pritožnik to izpodbijal, izvedba primerjalne ocene iz člena 50 Uredbe št. 1107/2009 „ne vpliva na to, da v skladu s členi 36(2), 43(1), 44(3) in 45(1) Uredbe št. 1107/2009 dovoljenja za dajanje fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo aktivne snovi, v promet glede na posamezni primer odobrijo oziroma zavrnejo, podaljšajo, prekličejo ali spremenijo države članice“.
- 59 V teh okoliščinah Splošno sodišče tudi s tem, da je v točki 47 izpodbijanega sklepa presodilo, da bodo učinki sporne uredbe v zvezi s tem, da bo država članica izvedla primerjalno oceno tveganj, ki jih za zdravje ali okolje pomenijo fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo bakrove spojine, v primerjavi z alternativnim sredstvom ali nekemično kontrolno ali preventivno metodo varstva rastlin pred škodljivimi organizmi, „za člane pritožnika nastali šele z akti, ki jih sprejmejo pristojni organi držav članic“, in da „so taki akti izvedbeni ukrepi v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU“, ni napačno uporabilo prava.
- 60 Tretjič, v zvezi s pravili glede tega, kako se med državami članicami vzajemno priznavajo dovoljenja za dajanje fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo kandidatne snovi za zamenjavo, v promet, pa člen 41(2)(b) Uredbe št. 1107/2009 določa, da država članica, ki v okviru postopka vzajemnega priznavanja prejme vlogo za izdajo dovoljenja za dajanje fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo

kandidatno snov za zamenjavo, v promet, sicer lahko registrira ta fitofarmacevtska sredstva, medtem ko mora, če niso izpolnjeni preostali pogoji iz tega člena 41(2) in brez poseganja v uporabo člena 36(3) te uredbe, v skladu s členom 41(1) navedene uredbe izdati tako dovoljenje pod pogoji, določenimi v zadnjem navedenem členu.

- 61 Vendar pa mora država članica, ki odloča o vlogi za izdajo dovoljenja za dajanje fitofarmacevtskega sredstva, ki vsebuje bakrove spojine, v promet, če se predpostavi, da se zaradi sprejetja sporne uredbe zmanjša verjetnost, da bi neka država članica v okviru postopka vzajemnega priznavanja taki vlogi ugodila, o tej vlogi vsekakor odločiti. V zvezi s tem je treba opozoriti, kot je razvidno iz točke 40 te sodbe, da vprašanje, ali je taka odločba mehanične narave, ni upoštevno.
- 62 Splošno sodišče je zato v točki 50 izpodbijanega sklepa pravilno presodilo, da se učinki sporne uredbe v zvezi s postopkom vzajemnega priznavanja dovoljenj za dajanje fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo kandidatno snov za zamenjavo, v promet „nanašajo le na polje proste presoje, ki ga imajo države članice pri odločanju o taki vlogi“, in da „bodo ti učinki za člane pritožnika eventualno nastali šele z akti nacionalnih organov, ki odločajo o vlogah za vzajemno priznavanje, ki so jih vložili navedeni člani“.
- 63 Glede na točke od 45 do 62 te sodbe je treba ugotoviti, da pritožnik – čeprav je bila s sporno uredbo, ker so bile bakrove spojine vključene na seznam kandidatnih snovi za zamenjavo, za te snovi določena uporaba posebnih pravil, navedenih v točki 42 te sodbe, in ima ta uredba torej pravne učinke, saj spreminja pravno ureditev Unije, ki se uporablja za bakrove spojine – ni dokazal, da je imela ta sprememba učinke na pravni položaj njegovih članov, ki niso odvisni od sprejetja izvedbenih ukrepov v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU. Splošno sodišče je torej pravilno presodilo, da pritožnik na tej podlagi ni imel procesnega upravičenja.
- 64 Te ugotovitve ni mogoče izpodbiti s trditvijo pritožnika, navedeno v točkah 23 in 30 te sodbe, v skladu s katero naj akti, ki jih Komisija ali države članice sprejmejo za izvedbo posebnih pravil, ki veljajo za bakrove spojine, zlasti akt, s katerim bo Komisija odločila o obnovitvi odobritve teh snovi, ne bi bili ukrepi za izvedbo sporne uredbe, temveč Uredbe št. 1107/2009.
- 65 V nasprotju s tem, kar se zdi, da misli pritožnik s svojimi trditvami, se z vsebino člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU namreč za to, da se ukrep opredeli kot ukrep za izvedbo predpisa, ne zahteva, da je ta akt pravna podlaga za ta ukrep. Isti ukrep je lahko ukrep za izvedbo tako akta, katerega določbe so pravna podlaga za ta ukrep, kot drugega akta, kot je sporna uredba v obravnavanem primeru, če vsi pravni učinki zadnjem navedenega akta ali njihov del za pritožnika nastanejo šele s tem ukrepom (glej po analogiji sodbo z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 40).
- 66 V obravnavani zadevi je iz točk od 47 do 63 te sodbe razvidno, da bodo pravni učinki sporne uredbe za člane pritožnika nastali z akti, ki jih bodo Komisija ali države članice sprejele za izvedbo posebnih pravil, ki veljajo za bakrove spojine in ki so določene z Uredbo št. 1107/2009, in da bodo zato ti akti ukrepi za izvedbo zadnjem navedene uredbe.
- 67 Ugotovitve iz točke 63 te sodbe tudi ni mogoče izpodbiti s trditvijo, na katero je bilo opozorjeno v točki 19 te sodbe, v skladu s katero naj bi bil pritožnik pred Komisijo v postopku za vključitev bakrovih spojin v Prilogo I k Direktivi 91/414 edini zastopnik vseh proizvajalcev bakrovih spojin za uporabo v fitofarmacevtskih sredstvih, ki delujejo v Uniji. Čeprav je treba namreč v skladu s sodno prakso, na katero je bilo opozorjeno v točki 38 te sodbe, za presojo vprašanja, ali izpodbijani predpis potrebuje izvedbene ukrepe, upoštevati položaj osebe, ki se sklicuje na pravico do tožbe na podlagi člena 263, četrti odstavek PDEU, z okoliščino, ki jo tako navaja pritožnik, ni mogoče dokazati, da sporna uredba ne bi potrebovala takih ukrepov.

- 68 Ugotovitve, navedene v točki 63 te sodbe, tudi ni mogoče izpodbiti s trditvami, navedenimi v točkah 24 in 29 te sodbe, v skladu s katerimi naj ukrepi, ki bi jih morda Komisija ali države članice sprejele, da bi se za bakrove spojine začela uporabljati posebna pravila, navedena v točki 42 te sodbe, ne bi imeli nobenega vpliva niti na opredelitev bakrovih spojin kot kandidatnih snovi za zamenjavo niti na pravno ureditev, ki se uporablja za te snovi in ki je določena z Uredbo št. 1107/2009.
- 69 S temi trditvami namreč ni mogoče izpodbiti ugotovitve, da bodo učinki tega, da se za bakrove spojine uporabijo posebna pravila, določena z Uredbo št. 1107/2009, za pravni položaj članov pritožnika nastali šele z ukrepi za izvedbo sporne uredbe.
- 70 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je Splošno sodišče v točki 51 izpodbijanega sklepa pravilno ugotovilo, da sporna uredba v razmerju do članov pritožnika potrebuje izvedbene ukrepe v smislu člena 263, četrty odstavek, zadnji del stavka, PDEU.
- 71 Prvi pritožbeni razlog je treba zato zavriniti kot neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog

Trditve strank

- 72 Pritožnik s tretjim pritožbenim razlogom, ki ga je treba preučiti na drugem mestu, graja presojo Splošnega sodišča v točkah 22, 31 in 32 izpodbijanega sklepa, da se sporna uredba nanj in na njegove člane ne nanaša posamično.
- 73 Pritožnik na prvem mestu navaja, da se sporna uredba nanj nanaša posamično in trdi, prvič, da ga več dejavnikov individualizira v razmerju do vseh drugih oseb v smislu sodne prakse, ki izhaja iz sodbe z dne 15. julija 1963, Plaumann/Komisija (25/62, EU:C:1963:17).
- 74 Pritožnik trdi, da je bil edini, ki je Komisijo obvestil, da želi vključitev bakrovih spojin v Prilogo I k Direktivi 91/414. Poleg tega opozarja, da se v skladu s členom 78(3) Uredbe št. 1107/2009 aktivne snovi, ki so vključene v to prilogo, štejejo za registrirane v skladu s to uredbo. Pritožnik iz tega izvaja, da je bil edini, ki je povzročil vključitev bakrovih spojin na seznam aktivnih snovi v navedeni prilogi za namene uporabe Uredbe št. 1107/2009. Pritožnik naj bi bil poleg tega edini, ki je zaprosil za obnovitev odobritve bakrovih spojin kot aktivnih snovi, in edini, ki je vložil dokumentacijo v imenu vseh proizvajalcev.
- 75 Drugič, pritožnik naj bi sodeloval v postopku, ki se je zaključil s sprejetjem ureditve, ki se je za bakrove spojine uporabljala do izdaje sporne uredbe. Natančneje, Izvedbena uredba 2015/232 naj bi bila izdana na podlagi študij in dokumentov, ki jih je posredoval pritožnik, in kot naj bi bilo razvidno iz uvodne izjave 6 te uredbe, po tem, ko ga je Komisija pozvala, naj predloži stališča o poročilu o pregledu v zvezi z bakrovimi spojinami.
- 76 Tretjič, pritožnik trdi, da je bil seznam kandidatnih snovi za zamenjavo, odobren s sporno uredbo, pripravljen zgolj na podlagi rezultatov iz dokumenta, ki se je opiral na končno poročilo o pregledu v zvezi z bakrovimi spojinami, ki ga je Komisija sprejela ob izključnem posredovanju pritožnika kot vlagatelja.
- 77 Četrtyč, pritožnik naj bi bil sogovornik Komisije v celotnem postopku priprave sporne uredbe ter naj bi si z njo dopisoval in imel sestanek s predstavniki te institucije, ki se je nanašal zlasti na opredelitev bakrovih spojin kot kandidatnih snovi za zamenjavo.

- 78 Pritožnik meni, da bi mu bilo treba ob upoštevanju sodbe z dne 17. januarja 1985, Piraiki-Patraiki in drugi/Komisija (11/82, EU:C:1985:18, točke od 17 do 32), priznati procesno upravičenje, ker je Komisija glede na posebne okoliščine te zadeve vedela, da se sporna uredba nanj nanaša neposredno in posamično.
- 79 Pritožnik na drugem mestu trdi, da se sporna uredba posamično nanaša na njegove člane.
- 80 Na eni strani naj bi pritožnik zastopal vse proizvajalce bakrovih spojin za uporabo v fitofarmacevtskih sredstvih, ki delujejo v Uniji. Splošno sodišče naj bi zato v točki 31 izpodbijanega sklepa napačno ugotovilo, da se sporna uredba na pritožnika in njegove člane nanaša enako kot na vse druge gospodarske subjekte.
- 81 Pritožnik dodaja, da člen 15(1) Uredbe št. 1107/2009 določa, da zahtevek za obnovitev odobritve aktivne snovi predloži proizvajalec zadevne aktivne snovi. Zato naj bi lahko le pritožnik in njegovi člani, ki naj bi bili edini proizvajalci bakrovih spojin za uporabo v fitofarmacevtskih sredstvih v Uniji, zaprosili za obnovitev svoje odobritve. Pritožnik v zvezi s tem opozarja, da je bil edini, ki je zaprosil za obnovitev odobritve bakrovih spojin kot aktivnih snovi in ki je vložil dokumentacijo v imenu vseh proizvajalcev.
- 82 Na drugi strani naj bi okoliščina, da naj bi bile bakrove spojine edine anorganske snovi na seznamu kandidatnih snovi za zamenjavo, pritožnika in njegove člane še dodatno individualizirala.
- 83 Pritožnik zato meni, da je sporna uredba, čeprav je na formalni ravni izvedbena uredba, glede na učinke, ki jih ima na bakrove spojine in s tem nanj in njegove člane kot edine proizvajalce te aktivne snovi, dejansko odločitev Komisije. Ta uredba naj bi se torej nanj posamično nanašala.
- 84 Pritožnik zato meni, da je treba izpodbijani sklep razveljaviti in da ima Sodišče na voljo vse elemente, ki so potrebni za presojo, ali se sporna uredba poleg tega nanj neposredno nanaša.
- 85 Pritožnik v zvezi s tem na eni strani trdi, da določitev, da se za bakrove spojine uporabijo materialnopravne določbe Uredbe št. 1107/2009, pomeni, da se za to snov uporabijo bolj omejevalni pogoji od tistih, ki se uporabijo za aktivne snovi, ki niso kandidatne snovi za zamenjavo. Na drugi strani poudarja, da ta okoliščina izhaja neposredno iz sporne uredbe in da niti Komisija niti nacionalni organi pri sprejemanju ukrepov za izvajanje posebnih pravil, ki veljajo za bakrove spojine, nimajo diskrecijske pravice glede opredelitve bakrovih spojin kot kandidatnih snovi za zamenjavo.
- 86 Komisija trdi, da tretji pritožbeni razlog ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 87 Najprej je treba opozoriti, da je združenje, kot je pritožnik, ki je pooblaščen za varovanje skupnih interesov proizvajalcev bakrovih spojin, kot je to poudarilo Sodišče v točki 19 izpodbijanega sklepa, načeloma upravičeno vložiti ničnostno tožbo na podlagi člena 263, četrti odstavek, PDEU le, če lahko izkaže lasten interes ali če imajo podjetja, ki jih zastopa, ali nekatera izmed njih posamično procesno upravičenje (glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2006, Belgija in Forum 187/Komisija, C-182/03 in C-217/03, EU:C:2006:416, točka 56 in navedena sodna praksa).
- 88 Na prvem mestu je treba v zvezi z vprašanjem, ali lahko pritožnik izkaže lasten interes, na eni strani poudariti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, kot je na to Splošno sodišče opozorilo v točki 21 izpodbijanega sklepa, da lahko vloga, ki jo je imelo združenje v okviru postopka, v katerem je bil izdan akt v smislu člena 263 PDEU, utemelji dopustnost tožbe, ki jo je vložilo to združenje, čeprav se

navedeni akt ne nanaša neposredno in posamično na njegove člane, zlasti če je ta akt vplival na njegov položaj pogajalca (sklep z dne 8. decembra 2006, Polyelectrolyte Producers Group/Komisija in Svet, C-368/05 P, neobjavljen, EU:C:2006:771, točka 59 in navedena sodna praksa).

- 89 Vendar je treba v obravnavanem primeru poudariti, da pritožnik s trditvami, ki jih je navedel v okviru tega pritožbenega razloga, ni dokazal, da je imel pri pripravi sporne uredbe vlogo, ki bi mu omogočala izkaz lastnega interesa v smislu sodne prakse, navedene v prejšnji točki te sodbe. Pritožnik poleg tega ob zaslišanju Sodišča v zvezi s tem na obravnavi ni dokazal obstoja posebnih pravic, ki bi mu bile priznane v okviru postopka priprave te uredbe.
- 90 Na drugi strani je treba ob upoštevanju sodne prakse, ki izhaja iz sodbe z dne 17. januarja 1985, Piraiki-Patraiki in drugi/Komisija (11/82, EU:C:1985:18, točke od 17 do 32), trditev pritožnika, da naj bi bilo treba zanj glede na nekatere dejanske okoliščine, ki obstajajo posebej v zvezi z njim, šteti, da se akt nanj posamično nanaša, zavrniti kot neutemeljeno.
- 91 V skladu s to sodno prakso sicer to, da mora Svet Evropske unije ali Komisija v skladu s posebnimi določbami upoštevati učinke akta, ki ga namerava sprejeti, na položaj nekaterih posameznikov, lahko omogoči njihovo individualizacijo, če se dokaže, da se ta akt nanje nanaša zaradi dejanskega položaja, na podlagi katerega se razlikujejo od vseh drugih oseb (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2003, Komisija/Nederlandse Antillen, C-142/00 P, EU:C:2003:217, točke od 71 do 76 in navedena sodna praksa).
- 92 Vendar pa pritožnik v zvezi s sporno uredbo ni opredelil obstoja take obveznosti, ki bi lahko omogočila njegovo individualizacijo, v smislu navedene sodne prakse.
- 93 Na drugem mestu je treba v zvezi z vprašanjem, ali se sporna uredba posamično nanaša na člane pritožnika ali nekatere izmed njih, opozoriti, kot je to razvidno iz točke 28 izpodbijanega sklepa, da se lahko v skladu z ustaljeno sodno prakso subjekti, ki niso naslovniki odločbe, sklicujejo na to, da se odločba nanje posamično nanaša v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU le, če nanje vpliva zaradi nekaterih njihovih posebnih značilnosti ali zaradi dejanskega položaja, na podlagi katerega se razlikujejo od vseh drugih oseb, in jih zato posamično opredeli enako, kot bi posamično opredelila naslovnika take odločbe (glej med drugim sodbi z dne 15. julija 1963, Plaumann/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, str. 223, in z dne 17. septembra 2015, Mory in drugi/Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, točka 93).
- 94 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse, na katero je Splošno sodišče opozorilo v točki 29 izpodbijanega sklepa, izhaja tudi, da možnost, da se bolj ali manj natančno opredeli število ali celo identiteta pravnih subjektov, za katere se ukrep uporablja, nikakor ne pomeni, da je treba za te subjekte šteti, da se ukrep nanje posamično nanaša, če je ta uporaba izvedena na podlagi pravno ali dejansko objektivnega položaja, ki je določen z zadevnim aktom (sodba z dne 19. decembra 2013, Telefónica/Komisija, C-274/12 P, EU:C:2013:852, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 95 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da pritožnik ne izpodbija posebej točke 27 izpodbijanega sklepa, v kateri je Splošno sodišče ugotovilo, da je sporna uredba splošni akt, ker se na eni strani uporablja za objektivno določene položaje, to je v obravnavanem primeru zaradi lastnosti aktivne snovi, in ker ima na drugi strani pravne učinke za splošno in abstraktno določene kategorije oseb, in sicer za vsak subjekt, katerega dejavnost je povezana z eno od snovi, vpisanih na seznam, priložen tej uredbi.

- 96 Pritožnik tudi ni trdil, da je Splošno sodišče v točki 30 izpodbijanega sklepa napačno uporabilo pravo ali izkrivilo dejstva s to ugotovitvijo:

„iz uvodne izjave 4 [sporne] uredbe izhaja, da je bil seznam, priložen tej uredbi, pripravljen na podlagi informacij iz poročila o pregledu, sklepov [Evropske agencije za varnost hrane (EFSA)], osnutka poročila o oceni ter s tem povezanih dodatkov in poročil o medsebojnih pregledih ali na podlagi razvrščanja v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL [2008,] L 353, str. 1) Poleg tega je bilo sprejetje [sporne] uredbe določeno s členom 80(7) Uredbe št. 1107/2009, v skladu s katerim je morala Komisija do 14. decembra 2013 pripraviti seznam kandidatnih snovi za zamenjavo. V zvezi s tem se [sporna] uredba, kot je razvidno iz njenega naslova, nanaša na izvajanje tega člena.“

- 97 V teh okoliščinah pritožnik ni dokazal, da bi Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točkah 31 in 32 izpodbijanega sklepa ugotovilo, da se sporna uredba na člane pritožnika nanaša le zaradi njihovega objektivnega statusa proizvajalcev bakrovih spojin, in to enako kot na vsak drug gospodarski subjekt, ki je dejansko in potencialno v enakem položaju, ter da se torej sporna uredba nanje ne nanaša posamično.

- 98 Z nobeno od posebnih okoliščin, na katere se pritožnik opira v okviru tega pritožbenega razloga, da bi dokazal, da se sporna uredba na njegove člane nanaša posamično, ni mogoče izpodbiti te ugotovitve.

- 99 Prvič, ob upoštevanju sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 94 te sodbe, to, da naj bi pritožnik zastopal vse proizvajalce bakrovih spojin za uporabo v fitofarmacevtskih sredstvih, ki delujejo v Uniji, in da naj bi bilo mogoče te proizvajalce naštet ali identificirati, ne vpliva na to, da se sporna uredba na njegove člane nanaša le zaradi njihovega objektivnega statusa proizvajalcev bakrovih spojin. Poleg tega bi se s sprejetjem teze, ki jo je pritožnik navedel v zvezi s tem, povzročilo, da bi se pogoju v zvezi s posamičnim nanašanjem v velikem delu odvzelo bistvo, ker bi gospodarskim subjektom, na katere se akt Unije nanaša le zaradi tega, ker so zajeti s pravno ali dejansko objektivnim položajem, ki je določen s tem aktom, zadostovalo, da bi se združili v okviru reprezentativnega združenja, kot je to v obravnavanem primeru, da bi jim bilo priznано procesno upravičenje v smislu člena 263, četrtri odstavka, PDEU.

- 100 Drugič, ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točki 93 te sodbe, pritožnik z elementi, navedenimi v točki 81 te sodbe, ni nikakor dokazal, da sporna uredba na njegove člane ali na nekatere izmed njih vpliva enako kot na naslovnik te uredbe. Natančneje, s takimi elementi, če se jih upošteva posamično ali skupaj, ni mogoče izpodbiti utemeljenosti ugotovitve, do katere je prišlo Splošno sodišče v točki 31 izpodbijanega sklepa, in sicer, da pravni učinki sporne uredbe za člane pritožnika nastanejo le zaradi njihovega objektivnega statusa proizvajalcev bakrovih spojin.

- 101 Poleg tega ni sporno, da pri sprejetju sporne uredbe o vključitvi bakrovih spojin na seznam kandidatnih snovi za zamenjavo ni bilo odločeno glede na posebne lastnosti članov pritožnika, temveč, kot je razvidno iz točke 6 izpodbijanega sklepa, zato, ker je ta snov izpolnjevala merila za to, da se obravnava kot obstojna in strupena snov v smislu točke 4 Priloge II k Uredbi št. 1107/2009 (glej po analogiji sodbo z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 66).

- 102 Tretjič, to – če se predpostavi kot dokazano – da so bakrove spojine edine anorganske snovi na zadevnem seznamu, je brezpredmetno, ker s tem prav tako ni mogoče izpodbiti utemeljenosti ugotovitve, do katere je Splošno sodišče prišlo v točki 31 izpodbijanega sklepa.

- 103 Nazadnje, ker na eni strani Splošno sodišče s tem, da je v točki 32 izpodbijanega sklepa ugotovilo, da se sporna uredba na člane pritožnika ne nanaša posamično, ni napačno uporabilo prava in ker so na drugi strani pogoji, povezani s tem, da obstaja tako neposredno kot posamično nanašanje predpisa Unije, za

katerega se predlaga razglasitev ničnosti, kumulativni (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2013, Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Parlament in Svet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, točka 76), so trditve, navedene v točkah 84 in 85 te sodbe, ki se nanašajo na vprašanje, ali se sporna uredba na pritožnika in njegove člane nanaša neposredno, brezpredmetne, zaradi česar jih je treba zavrni.

- 104 Iz tega sledi, da je treba tretji pritožbeni razlog zavrni kot delno neutemeljen in kot delno brezpredmeten.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 105 Pritožnik z drugim pritožbenim razlogom graja ugotovitev Splošnega sodišča v točkah od 52 do 60 izpodbijanega sklepa, da on in njegovi člani z zavrženjem njegove tožbe kot nedopustne niso bili prikrajšani za učinkovito sodno varstvo.
- 106 Iz izpodbijanega sklepa naj bi izhajalo, da člani pritožnika ne morejo izpodbijati nacionalnega ukrepa za izvedbo sporne uredbe niti učinkov te uredbe. Dokler nacionalni organ ne odloči o zamenjavi bakrovih spojin, naj bi bilo treba za te snovi opravljati redne primerjalne ocene, ki jih člani pritožnika ne morejo izpodbijati. Pritožnik v zvezi s tem navaja, da naj nacionalna odločba o podaljšanju registracije zadevnega fitofarmacevtskega sredstva, ki vsebuje bakrove spojine, ne bi spremenila pravnega položaja članov pritožnika in naj je torej ne bi bilo mogoče izpodbijati. Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija) in Tribunal Constitucional (ustavno sodišče, Španija) naj bi tako ugotovili, da tožeča stranka nima niti pravnega interesa niti procesnega upravičenja, če odločba, ki jo izpodbija, ne posega v njen položaj.
- 107 Člani pritožnika naj bi torej morali izzvati, da nacionalni organi sprejmejo negativno odločbo, da bi lahko zoper to odločbo vložili tožbo in v okviru te tožbe izpodbijali opredelitev bakrovih spojin kot kandidatnih snovi za zamenjavo. Po mnenju pritožnika naj bi bila za začetek postopka s predlogom za sprejetje predhodne odločitve, na katerega se je sklicevalo Splošno sodišče v izpodbijanem sklepu, prav tako potrebna predhodna izdaja negativne odločbe teh organov.
- 108 Pritožnik ob opozorilu na vsebino točk 54 in 55 izpodbijanega sklepa meni, da z dostopom do nacionalnih sodišč in možnostjo vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe o veljavnosti sporne uredbe pri Sodišču njemu in njegovim članom ne more biti zagotovljena pravica do učinkovitega sodnega varstva. Na eni strani naj izdaja negativne odločbe v zvezi s podaljšanjem registracije bakrovih spojin ne bi bila gotova. Zato bi se lahko zgodilo, da pritožnik in njegovi člani nikoli ne bi mogli izpodbijati sporne uredbe, ki bi imela torej pravne učinke še naprej za nedoločen čas. Na drugi strani naj bi bili, tudi če bi bila negativna odločba sprejeta in neodvisno od možnosti vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču, pritožniku in njegovim članom naloženi upravno breme in ekonomski stroški zaradi opredelitve bakrovih spojin kot kandidatnih snovi za zamenjavo.
- 109 Komisija trdi, da drugi pritožbeni razlog ni dopusten, ker je pritožnik zgolj ponovil razlog, ki se nanaša na kršitev pravice do učinkovitega sodnega varstva, ki je bil naveden na prvi stopnji, ne da bi ta kršitev izhajala iz napačne uporabe prava v izpodbijanem sklepu. Trdi, da ta pritožbeni razlog nikakor ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 110 Najprej je treba zavrniti ugovor nedopustnosti, ki ga je Komisija navedla zoper drugi pritožbeni razlog. V nasprotju z njenimi trditvami se pritožnik s tem pritožbenim razlogom ne omejuje na ponovitev razloga, navedenega na prvi stopnji, ki se nanaša na kršitev njegove pravice do učinkovitega sodnega varstva, temveč izpodbija presojo, ki jo je Splošno sodišče opravilo v zvezi s tem, pri čemer natančno navaja grajane elemente izpodbijanega sklepa.
- 111 V zvezi z utemeljenostjo tega pritožbenega razloga je treba opozoriti, da je treba pogoje za dopustnost iz člena 263, četrti odstavek, PDEU razlagati ob upoštevanju temeljne pravice do učinkovitega sodnega varstva, vendar se pri tem ne sme odstopati od teh pogojev, ki so izrecno določeni s Pogodbo DEU (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 44 in navedena sodna praksa).
- 112 Sodnega nadzora nad spoštovanjem pravnega reda Unije, kot je razvidno iz člena 19(1) PEU, pa ne zagotavlja samo Sodišče, ampak ga zagotavljajo tudi sodišča držav članic. Pogodba DEU na eni strani s členoma 263 in 277 ter na drugi s členom 267 vzpostavlja celosten sistem pravnih sredstev in postopkov, katerih namen je zagotoviti nadzor nad zakonitostjo aktov Unije, tako da je ta nadzor zaupan sodiščem Unije (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 113 Glede tega je treba pojasniti, da imajo pravni subjekti v nacionalnem postopku pravico, da pred sodiščem izpodbijajo zakonitost vsake nacionalne odločbe ali vsakega drugega akta o tem, da se v razmerju do njih uporabi splošni akt Unije, tako da se sklicuje na njegovo neveljavnost (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 114 Iz tega izhaja, da predlog za presojo veljavnosti pomeni, ravno tako kot ničnostna tožba, način nadzora nad zakonitostjo aktov Unije (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 115 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora nacionalno sodišče, če presodi, da je eden ali več razlogov za neveljavnost akta Unije, ki ga navajajo stranke oziroma ki se po potrebi preuči po uradni dolžnosti, utemeljen, prekiniti odločanje in Sodišču predložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe glede presoje veljavnosti, saj je to sodišče edino pristojno za ugotavljanje neveljavnosti akta Unije (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 48 in navedena sodna praksa).
- 116 V zvezi z osebami, ki ne izpolnjujejo pogojev iz člena 263, četrti odstavek, PDEU za vložitev tožbe pri sodišču Unije, morajo torej države članice določiti sistem pravnih sredstev in postopkov, ki omogoča, da se zagotovi spoštovanje temeljne pravice do učinkovitega sodnega varstva (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 117 Ta obveznost držav članic je bila potrjena s členom 19(1), drugi pododstavek, PEU, v skladu s katerim te „vzpostavijo pravna sredstva, potrebna za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije“. Taka obveznost izhaja tudi iz člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v zvezi z ukrepi držav članic za izvajanje prava Unije v smislu člena 51(1) te listine (sodba z dne 28. aprila 2015, T & L Sugars in Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, točka 50 in navedena sodna praksa).
- 118 V obravnavanem primeru je Splošno sodišče, kot je razvidno iz točk od 41 do 70 te sodbe, lahko pravilno ugotovilo, da sporna uredba v razmerju do članov pritožnika potrebuje izvedbene ukrepe v smislu člena 263, četrti odstavek, zadnji del stavka, PDEU.

- 119 Zato in ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točkah od 111 do 117 te sodbe in ki jo je Splošno sodišče navedlo v točkah od 53 do 59 izpodbijanega sklepa, Splošno sodišče s tem, da je v točki 60 tega sklepa presodilo, da je treba zavrniti trditev pritožnika, da zavrženje njegove ničnostne tožbe zoper sporno uredbo kot nedopustne posega v njegovo pravico in pravico njegovih članov do učinkovitega sodnega varstva, ni napačno uporabilo prava. Pritožnik se namreč lahko – čeprav zaradi pogojev dopustnosti iz člena 263, četrti odstavek, PDEU sporne uredbe ne more izpodbijati neposredno pred sodiščem Unije – v okviru tožbe, vložene pred nacionalnim sodiščem zoper akt države članice, ki je ukrep za izvedbo navedene uredbe, sklicuje na neveljavnost te uredbe in doseže, da to sodišče na podlagi člena 267 PDEU Sodišču predloži vprašanja za predhodno odločanje (glej po analogiji sodbo z dne 19. decembra 2013, Telefónica/Komisija, C-274/12 P, EU:C:2013:852, točka 59).
- 120 Poleg tega bi lahko pritožnik po potrebi izpodbijal uredbo Komisije o obnovitvi odobritve bakrovih spojin pri sodiščih Unije pod pogoji iz člena 263, četrti odstavek, PDEU in v okviru te tožbe izpodbijal veljavnost sporne uredbe z ugovorom nezakonnosti, uveljavljenim zoper to uredbo v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 37 te sodbe, zlasti z namenom izpodbijati trajanje veljavnosti obnovitve odobritve bakrovih spojin.
- 121 Drugi pritožbeni razlog je treba zato zavrniti kot neutemeljen.
- 122 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- 123 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 124 Ker je Komisija predlagala, naj se pritožniku naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspel, se pritožniku naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Združenju European Union Copper Task Force se naloži plačilo stroškov.

Podpisi